

Znak sprawy: WPP.6220.9.2019.MM

P O S T A N O W I E N I E

o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - *Kodeks postępowania administracyjnego* (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 z późn.), w związku z art. 63 ust. 2 i art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późn. zm.) - zw. dalej *Uooś*, po zasięgnięciu opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp., Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzyrzeczu oraz Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu, w sprawie prowadzonego postępowania administracyjnego o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia – **Energy Solar 29 Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Wareckiej 11A**, działająca poprzez pełnomocnika **Pana Marcina Bagińskiego**,

postanawiam

nie stwierdzać potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko polegającego na **budowie farmy fotowoltaicznej „Międzyrzecz III” o mocy do 1 MW na działce nr ewid. 133/3 położonej w obrębie ewidencyjnym 11-Nietoperek, gmina Międzyrzecz.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z przedłożoną kartą informacyjną przedsięwzięcia planowane zamierzenie inwestycyjne będzie polegało na budowie elektrowni fotowoltaicznej o mocy do 1 MW wraz z infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu. Inwestycja będzie realizowana na działce nr ewid. 133/3 położonej w obrębie ewidencyjnym 11-Nietoperek, gmina Międzyrzecz, województwo lubuskie, o powierzchni 4,42 ha. Elektrownia zostanie zrealizowana na części działki na powierzchni do 2,3 ha, na gruntach ornych IV i V klasy bonitacyjnej. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa położona jest w odległości ok. 290 m, w kierunku północnym od granicy terenu objętego inwestycją. Tereny otaczające przedmiotowe nieruchomości to głównie grunty rolne.

Projektowana elektrownia fotowoltaiczna będzie służyła do produkcji i dystrybucji energii elektrycznej wytworzonej z energii słonecznej. Proces ten polega na konwersji promieniowania słonecznego na prąd elektryczny.

Farmę fotowoltaiczną będą tworzyć następujące główne elementy:

- stałe (bez możliwości zmiany kąta ustawienia paneli) konstrukcje wsporcze do montażu paneli fotowoltaicznych, wbijane bezpośrednio w ziemię, z możliwością dodatkowego kotwienia, ogniwa fotowoltaiczne o mocy jednostkowej od 200 do 450 W każdy, w ilości do 5 000 szt.,
- string-box'y (urządzenia energetyczne, których zadaniem jest sumowanie energii elektrycznej i przesyłanie jej dalej jednym przewodem),
- inwertery w ilości 1-2 szt. (w przypadku inwertera centralnego) do 100 szt. (w przypadku inwerterów rozproszonych),
- stacja transformatorowa 1 szt. (możliwa integracja z budynkiem technicznym),
- przewody elektryczne,
- budynki/kontenery do montażu inwerterów i transformatorów, budynek/kontener techniczny do montażu aparatury sterującej oraz liczników prądowych z możliwością integracji wszystkich obiektów w jednym budynku technicznym,
- droga wewnętrzna, plac manewrowy,
- system monitoringu (bariera IR, czujniki ruchu, kamery),
- ogrodzenie.

Panele nachylone będą pod kątem 20-40°. Rzędy paneli fotowoltaicznych będą ułożone wzdłuż linii wschód-zachód w zespołach o długości kilkudziesięciu metrów, w zależności od dostępnego miejsca. Dolna krawędź będzie na wysokości do 1,2 m nad gruntem, górna na wysokości do 3 m. Poszczególne panele zostaną przykręcone do konstrukcji wsporczej za pomocą uniwersalnych dostępnych w handlu uchwytów. Pomędzy poszczególnymi panelami zostanie utrzymana wolna przestrzeń o szerokości ok. 1-5 cm, w celu kompensacji rozszerzalności termicznej samych paneli oraz konstrukcji nośnej.

W rozpatrywanym przypadku planuje się montaż transformatorów olejowych lub suchych żywicznych. W przypadku montażu transformatora olejowego stacja transformatorowa zostanie wyposażona w szczelną tacę, mogącą pomieścić 100 % oleju transformatorowego oraz wodę z akcji gaśniczej.

Dojazd do planowanej instalacji zostanie zapewniony po istniejących drogach publicznych. Na terenie farmy powstaną droga wewnętrzna oraz plac manewrowy. Drogi dojazdowa i wewnętrzna oraz plac manewrowy, które zostaną wykonane jako częściowo przepuszczalne z kruszywa łamanego. Lokalizacja elektrowni fotowoltaicznej nie spowoduje zmiany użytkowania przyległych gruntów oraz nie będzie negatywnie oddziaływać na warunki wodno-gruntowe. Ogniwa fotowoltaiczne zamontowane zostaną w sposób nieinwazyjny, na skręcanym szkielecie stalowym bądź aluminiowym. Szkielet zostanie wsparty na pionowych profilach aluminiowych lub stalowych wbitych bezpośrednio w grunt rodzimy na ok. 1,5 – 2,5 m. Budynki inwertera, trafostacji oraz techniczny zostaną złożone z prefabrykowanych elementów, bądź w ogóle prefabrykowane w całości, a na terenie farmy ustawione na prefabrykowanej lub wylewanej płycie fundamentowej.

Przewody elektryczne wewnątrz farmy zostaną ułożone w wiązkach bezpośrednio w płytkim wykopie i przykryte gruntem rodzimym. Planowana farma będzie instalacją nieposiadającą stałej obsługi – będzie monitorowana i zarządzana zdalnie. Czynności obsługowe i serwisowe wymagające udziału człowieka będą wykonywane okresowo (powtarzający się regularnie co pewien czas).

Planowane jest przyłączenie elektrowni słonecznej do istniejącej linii napowietrznej. Dokładna lokalizacja i sposób wykonania przyłączenia do sieci ustalony zostanie przez lokalnego operatora sieci dystrybucyjnej na etapie uzyskania warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej.

Panele fotowoltaiczne działają bezobsługowo i nie wymagają konserwacji. Czyszczenie ich jest sporadyczne, odbywa się raz do roku. Panele czyści się głównie w przypadku powstania lokalnych zabrudzeń. W tym celu wykorzystuje się specjalną przystawkę do ciągnika rolniczego w postaci szerokiej szczotki obrotowej wyposażonej w dysze dozujące wodę demineralizowaną.

Wody opadowe i roztopowe pochodzące z terenu planowanego przedsięwzięcia odprowadzane będą powierzchniowo do gruntu, w granicach działki inwestycyjnej, na której posadowiona zostanie instalacja.

Teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie nie jest objęty ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzyrzecz.

Przedmiotowe zamierzenie inwestycyjne, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 52 lit. b (zabudowa przemysłowa, w tym *zabudowa systemami fotowoltaicznymi*, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 1 ha na obszarach nieobjętych formą ochrony przyrody), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 71), zaliczane jest do inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko może być stwierdzony na podstawie art. 63 ust. 1 *Uooś*.

W myśl art. 71 ust. 2 pkt 2 *Uooś* dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przed wydaniem decyzji wymienionych w art. 72 ust. 1 tej ustawy. Zgodnie z przedłożonymi informacjami, stwierdzono, iż realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia zostanie poprzedzona uzyskaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydawanej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko może być stwierdzony na podstawie art. 63 ust. 1 *Uooś*, organem właściwym w sprawie wydania opinii, zgodnie z art. 64 ust. 1 *Uooś*, jest regionalny dyrektor ochrony środowiska, państwowy powiatowy inspektor sanitarny oraz organ właściwy do wydania oceny wodnoprawnej - Wody Polskie.

W związku z przytoczonym oraz w myśl art. 64 ust. 1 w związku z art. 63 ust. 1 *Uooś*, Burmistrz Międzyrzecza pismem znak: WPP.6220.9.2019.MM z dnia 08.07.2019 r. zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wilkp., Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzyrzeczu oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, o wydanie opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko.

Czyniąc zadość powyższemu Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzyrzeczu, który opinią znak: NS.NZ.4201.59.2019 z dnia 23.07.2019 r. stanął na stanowisku, że dla planowanego przedsięwzięcia nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Organ ten wskazał, że z karty informacyjnej przedsięwzięcia wynika, że przewidywane oddziaływania oraz emisje związane z realizacją i eksploatacją przedsięwzięcia będą nieznaczne oraz nie wykrócą poza standardy jakości środowiska. Nie będą one negatywnie oddziaływać na zdrowie ludzi. Obszar oddziaływania planowanej instalacji zawiera się w granicy działki, na której inwestycja jest planowana.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzyrzeczu po rozważeniu wszelkich okoliczności, dotyczących ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobiegania powstawaniu chorób stwierdził, że realizacja przedsięwzięcia na warunkach określonych w karcie informacyjnej przedsięwzięcia nie powinna stwarzać zagrożenia życia lub zdrowia ludzi. Tym samym, kierując się wymogiem art. 63 Uoos stwierdził, że nieprzeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia jest uzasadnione.

Również Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. opinią znak: WZŚ.4220.379.2019.SL z dnia 23.07.2019 r., stanął na stanowisku, że dla przedmiotowej inwestycji nie ma konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Organ ten wskazał, że na terenie gminy Międzyrzecz ten sam inwestor planuje budowę jeszcze trzech innych farm fotowoltaicznych, również o mocy do 1 MW, w technologii zbliżonej do przedmiotowej farmy „Międzyrzecz III”. Są to farmy PV „Międzyrzecz I” na działce nr ewid. 178/9 (obręb ewidencyjny 3-Gorzyca) – oddalonej o ok. 8 km, farmy PV „Międzyrzecz II” na działce nr ewid. 311/1 (obręb ewidencyjny 8-Kursko) – oddalonej o ok. 7 km, oraz farmy „Międzyrzecz IV” na działce nr ewid. 139 (obręb ewidencyjny 2-Kalsko) – oddalonej o 14 km. Istnieje potencjalna możliwość kumulowania się oddziaływań w zakresie emisji hałasu czy powstawania odpadów, jednakże uwzględniając rodzaj i lokalizację inwestycji brak jest przesłanek do stwierdzenia iż będą to oddziaływania istotne.

Projektowane przedsięwzięcie położone jest:

- w obszarze Natura 2000 Nietoperek (kod PLH080003),
- poza zidentyfikowanymi strefami ochrony i ostojami gatunków chronionych,
- na gruntach rolnych, ornych (RIVa RIVb, RV), gdzie walory i zasoby przyrodnicze oraz relacje ekosystemowe pozostają pod silnym wpływem ludzkiej działalności i obejmują zmienne uprawy rolne i zbiorowiska roślin segetalnych,
- w terenie o mało zróżnicowanej rzeźbie, w sąsiedztwie pól i drogi gruntowej, w pobliżu terenów zabudowanych wsi Nietoperek.

Grunty orne, utrzymywane w kulturze nie są tu stanowiskiem bogactwa ekosystemów a spektrum nisz siedliskowych nie jest tu efektem zaawansowanego i naturalnego procesu sukcesji. Zmiana sposobu użytkowania części ww. działki będzie polegała na wprowadzeniu do obecnej mozaiki krajobrazu polno-leśnego infrastruktury o charakterze przemysłowym. Formalnie będą to nadal grunty rolne, o niemal 100 % powierzchni czynnej, o niskiej roślinności zielnej, wymagającej koszenia oraz ogrodzenia. Z perspektywy obecnego znaczenia agrocenoz dla zasobów przyrodniczych, planowana zmiana zagospodarowania nie będzie istotna. Nie dojdzie do likwidacji agrocenozy bądź wielkopowierzchniowej monotypizacji uprawy.

Projektowana inwestycja zlokalizowana jest poza obszarem projektowanych korytarzy ekologicznych, wyznaczonych w oparciu o dane, których dysponentem jest Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, o przebiegu podanym na stronie:

<http://geoserwis.gdos.gov.pl>). Zabudowa fotowoltaiczna nie jest planowana w obszarze doliny rzecznej, w sąsiedztwie jezior czy w rozległej, zwartej powierzchni leśnej tj. w terenie o szczególnych uwarunkowaniach przyrodniczych dla pełnienia funkcji korytarzy ekologicznych. Uwarunkowania przyrodnicze miejsca inwestycji, w oparciu o literaturę przedmiotu, nie wskazują także na możliwość przecinania przez planowaną zabudowę fotowoltaiczną utrwalonych szlaków migracji wiosennych oraz jesiennych płazów [tj. terenów pomiędzy zbiornikami wodnymi (istotnymi miejscami rozrodu płazów) i położonych w ich pobliżu powierzchniami leśnymi (miejscami zimowania)]. Można zatem wykluczyć możliwość znaczących negatywnych oddziaływań, w skali lokalnej a tym bardziej regionalnej na drogi migracji zwierząt. Budowa, a przede wszystkim eksploatacja będą stanowiły trwałą przeszkodę, wyłącznie o skali lokalnej i w przemieszczaniu się jedynie dla dużych zwierząt (np. sarna, dzik, jeleń), gdyż Inwestor deklaruje budowę ogrodzenia ażurowego, bez fundamentów, uniesione ok. 20 cm nad powierzchnią gruntu (str. 61 karty informacyjnej przedsięwzięcia). Ogrodzenie farmy nie spowoduje nieprzekraczalnej bariery migracji o skali ponadlokalnej, uniemożliwiającej migrację w przestrzeni i w różnym czasie, a skutkującej izolacją populacji jakiegokolwiek gatunku. Lądowe ekosystemy o funkcjach korytarzy migracyjnych, obszaru otoczenia działki nr ewid. 133/3, to przede wszystkim wielkoprzestrzenne elementy krajobrazowe mozaiki terenów otwartych, lasów i dolin cieków, Miejsce lokalizacji przedsięwzięcia jest niewielką częścią tego typu struktur krajobrazowych.

Działka nr ewid. 133/3 położona jest w obszarze Natura 2000 Nietoperek (kod PLH080003), którego przedmiotem ochrony jest populacja zimująca czterech gatunków nietoperzy: nocka dużego, nocka Bechsteina, nocka łydkowłosego oraz mopka zachodniego. Powyższy obszar Natura 2000 posiada plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 22 sierpnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 27 sierpnia 2018 r., poz. 1906). Zagrożenia (wyłącznie potencjalne) dla przedmiotów ochrony zidentyfikowane w ww. planie zadań ochronnych, mogą wynikać z tytułu penetracji obiektów stanowiących miejsca zimowania nietoperzy w okresie ich hibernacji, której intensywność i sposób spowoduje zaburzenie naturalnych procesów życiowych a nawet zwiększoną śmiertelność osobników (np. używanie otwartego ognia, celowe wybudzanie nietoperzy i ich niepokojenie) oraz z tytułu likwidowania, w wyniku usuwania drzew w krajobrazie otwartym, potencjalnych ciągów (korytarzy) migracji zapewniających bezpieczny przelot nietoperzy między stanowiskami zimowania (wlotami do podziemi Centralnego Odcinka MRU) a najbliższymi położonymi lasami - biotopami letnimi (terenami żerowiskowymi, rozrodczymi).

Budowa farmy fotowoltaicznej „Międzyrzecz III” nie wiąże się z ww. zagrożeniami. Planowana jest na działce nie objętej działaniami ochrony czynnej oraz działaniami związanymi z utrzymaniem bądź modyfikacją metod gospodarowania.

Planowane przedsięwzięcie nie wymaga, ani nie spowoduje:

- fragmentacji siedlisk chronionych gatunków ssaków oraz nie zmieni ich powierzchni,
- zmiany kluczowych procesów i związków kształtujących strukturę obszaru,
- przebudowy zespołów i zgrupowań gatunków,
- zakłócenia relacji ekosystemowych,
- trwałej bariery migracji,

- zagrożenia dla utrzymania właściwego stanu ochrony gatunków i ich siedlisk.

Dalej Organ środowiskowy wskazał, że obszar działki, przeznaczony pod instalację fotowoltaiczną nie jest lokalną, tym bardziej regionalną ostoją przyrody, powiązaną ekosystemowo w sposób kluczowy z przedmiotami ochrony przyrody wymienionego obszaru Natura 2000. W terenie przedsięwzięcia nie wykazano obecności siedlisk bądź sposobu użytkowania, które współtworzyłyby taki rodzaj układów ekologicznych, z chronionymi gatunkami nietoperzy i ich siedliskami, których planowana zmiana i przekształcenie mogłoby przyczynić się do zmiany kluczowych procesów, struktur, powiązań i relacji ekosystemowych tego obszaru ochrony przyrody (miejscami istotnymi dla ich hibernacji są podziemne części obiektów MRU oraz ciągi zadrzewienia wzdłuż dróg). Oddziaływania, w trakcie budowy i eksploatacji nie będą miały skali naruszenia równowagi przyrodniczej lub znaczących oddziaływań na chronione nietoperze i ich siedliska, dla których istnieje potrzeba ustalenia nietypowych działań zapobiegających bądź minimalizujących.

Nie zostanie naruszona integralność obszaru oraz spójność sieci obszarów Natura 2000 (w sąsiedztwie inwestycji łączą je doliny rzeczne oraz duże zwarte powierzchnie leśne).

Miejsce przedsięwzięcia nie jest lokalną, tym bardziej regionalną, ostoją przyrody lub niepowtarzalnym miejscem stałego przebywania zwierząt, roślin lub grzybów, poza którym funkcjonowanie pojedynczych osobników lub ich zgrupowań nie jest możliwe, a której przekształcenie lub zmiana funkcji wpłynie negatywnie na cały gatunek i jego stan. Wartość przyrodnicza terenu jest typowa dla użytkowanej agrocenozy. Przyroda i powiązania ekosystemowe miejsca przedsięwzięcia zostały tu ograniczone do siedlisk segetalnych trwałej agrocenozy, których charakter jest uzależniony od potrzeb, rytmu i kultury uprawy. Taka postać przyrody nie wyróżnia się wśród otoczenia pól, a z perspektywy ochrony przyrody jest powszechna, nie stanowi unikat i fenomenu, którego zasoby, twory lub składniki winny być szczególnie chronione. Nie stwierdzono by teren przedsięwzięcia stanowił element specyficznego rodzaju układów ekologicznych i krajobrazu, tu rozumianego jako jednostka o ponadekosystemowej organizacji przyrody, których przekształcenie, z przyczyn charakteru i położenia przedsięwzięcia, mogłoby być potraktowane jako mające niekorzystny wpływ na przyrodę.

W takim biotopie to użytkowanie decyduje, w przewadze, o możliwości występowania zwierząt w tym np. tymczasowych schronień, żerowisk, terenu przemieszczania. Zwykle jest to kilka gatunków ssaków, z których większość to gatunki pospolite i liczne w kraju lub gatunki łowne, np. lis, sarna, zając, drobne gryzonie polne, rzadziej jeleń i dzik. Geografia miejsca i jego użytkowanie sprawia, że nie ma tu czynników ważnych dla nietoperzy np. schronień dziennych, miejsc hibernacji i stanowisk rozrodu. Użytkowanie determinuje także charakter łąkowej awifauny wykluczając występowanie siedlisk łąkowych dla gatunków wodnych, wodno-błotnych, zaroślowych i leśnych, a ograniczając go do występowania zaledwie kilku pospolitych i licznych w kraju gatunków, zdolnych wyprowadzać lęgi w otwartej przestrzeni pola. Rodzaj uprawy i zabiegu polowego może wywoływać korzystne warunki dla żerowania i postoju: bociana, żurawia, gęsi, szpaków, ptaków siewkowych itd. Przestrzeń miejsca działki nr ewid. 133/3 może być, także uwarunkowanym losowo, nieregularnym żerowiskiem, łowiskiem lub przestrzenią przelotu np. ptaków szponiastych i krukowatych lub gatunków pobliskiego ekotonu pola i lasu.

Na obecnym etapie nie zidentyfikowano wątpliwości w zakresie oddziaływań na gatunki chronione a tym bardziej potrzeby formułowania uwarunkowania z zakresu ochrony gatunkowej zwierząt, roślin i grzybów, które wykraczałoby poza rozwiązania prawne ochrony gatunkowej. Nie stwierdzono wrażliwych ostoi i miejsc bytowania innych dzikich zwierząt wymagających szczególnych uwarunkowań, niesformułowanych w prawie ochrony przyrody. Nie jest to ponadlokalna ostoja bioróżnorodności, której bogactwo wyróżnia ją z terenów sąsiednich.

Rozpatrywano domniemane oddziaływanie na ptaki z tytułu tzw. zanieczyszczeń wizualnych np. olśnienia oraz efektu fałszywego lustra wody. W chwili obecnej zakłada się, że takie oddziaływanie przypuszczalnie istnieje, jednak materiał dowodowy, potwierdzający jest znikomy, dlatego też skutki oddziaływań, np. kalectwo i śmiertelność ptaków, osłabienie osobnicze i populacji pozostają w sferze przypuszczeń. Mimo obecnych instalacji solarnych w województwie lubuskim nie zgłoszono dotąd szkody w środowisku bądź potencjalnej szkody w środowisku z zakresu oddziaływania na gatunki chronione zwierząt z tytułu domniemanego zjawiska fałszywego lustra wody i omyłkowego lądowania ptaków, skutkującego kontuzjami lub śmiertelnością. Standardowe obecnie, a motywowane sprawnością pochłaniania promieniowania słonecznego, są powłoki antyrefleksyjne wbudowane w ogniwa solarne, pokryte teksturowanym, antyrefleksyjnym szkłem.

Problematykę zanieczyszczeń wizualnych można także odnieść do kilkudziesięcioletniego doświadczenia wielkopowierzchniowych szklarni ogrodnich, a ostatnio także upraw rolniczych realizowanych pod osłoną szkła lub folii. I w tym względzie doświadczenie skutków domniemanego oddziaływania, w postaci kalectwa i śmiertelność wędrujących ptaków środowisk wodnych i wodno-błotnych należy do sfery domniemań, a nie udokumentowanych, przez instytucje ochrony przyrody, faktów. W województwie lubuskim największe szklarnie mają ponad 10 ha powierzchni np. w Różankach, a w Polsce ponad 40 ha, np. w Siechnicach. Dodatkowym aspektem zmniejszającym domniemany efekt olśnienia oraz efektu fałszywego lustra wody są przerwy pomiędzy szeregami paneli, szerokości od 3 m do 5 m, których wielkopowierzchniowe szklarnie ogrodnicze nie posiadają. Uwarunkowania, z zakresu oddziaływania na ptaki, ustalane w postępowaniach „ocenowych” dla instalacji paneli słonecznych, dla domniemanego efektu fałszywego lustra wody dotyczą elektrowni kilkudziesięciu hektarowych, położonych w terenach z dala od jakiegokolwiek innej antropogenicznej infrastruktury. Analizowane przedsięwzięcie nie spełnia tych kryteriów.

Niekiedy takie uwarunkowania wynikają z domniemania o utracie siedlisk dla ptaków lub pielęgnacji terenu pod panelami. W obydwu przypadkach odniesieniem jest obecny potencjał siedliskowy agrocenozy dla ptaków, który jest całkowicie uzależniony od zmienności upraw i cykliczności zabiegów rolnych oraz od potrzeb, rytmu i kultury uprawy. Ta losowość skutkuje przygodnym i zmiennym składem ornitofauny, a sama produkcja rolna i jej zabiegi nie są uwarunkowane tym składem. W odniesieniu do tego, elektrownie fotowoltaiczne stabilizują, na planowanych kilkadziesiąt lat eksploatacji, typ użytkowania okrywy roślinnej podłoża, a zabieg jest tożsamy tradycyjnej uprawie: koszenie. Będzie on podejmowany w miarę potrzeb użytkownika elektrowni, adekwatnie jak koszenie na łąkach i polach lub terenach zieleni obszarów zurbanizowanych, gdzie skład ornitofauny nie uwarunkowuje terminu koszenia, ponieważ nie są to formy użytkowania celowo dedykowane tej grupie zwierząt.

W przypadku farm fotowoltaicznych, w sytuacjach przekształcania jedynych bądź ostatnich przestrzeni otwartych, analizuje się efekt ograniczający dostępność do znajdujących się na powierzchni gruntu łowisk, żerowisk i lęgówisk. W przypadku działki nr ewid. 133/3 i jej sąsiedztwa nie ma takiego problemu. Ogrodzenie farm fotowoltaicznych i zabieg koszenia sprawiają efekt wabiący dla ptaków, w tym niektórych szponiastych, polujących na drobne zwierzęta np. na gryzonie. Podobne zjawisko jest obserwowane w o wiele mniej atrakcyjnym sąsiedztwie terenów zieleni i opłotowania dróg szybkiego ruchu.

Główne zagrożenia dla ptaków krajobrazu rolniczego wynikają z następujących przyczyn:

- zwiększanie dawek środków ochrony roślin uprawnych oraz dawek nawozów, co ma skutkować redukcją bazy pokarmowej,
- komasacja pól, mająca skutkować zwiększeniem wielkości pojedynczej działki uprawy i monokultury uprawy oraz brakiem miedz i siedlisk marginalnych,
- intensyfikacją zabiegów agrotechnicznych, co ma skutkować ograniczeniem dostępnością siedlisk, płoszeniem, kalectwem i śmiertelnością.

Planowane przedsięwzięcie, w każdym wymienionym przypadku zagrożenia, nie tylko nie jest źródłem tego zagrożenia, ale wprost przeciwnie ogranicza je:

- nie wymaga uprawy, a więc stosownych środków ochrony i nawożenia,
- nie upraszcza siedlisk, a wzbogaca je i stabilizuje,
- nie wymaga zabiegów agrotechnicznych, a redukuje zabiegi pielęgnacyjne do utrzymania niskiej okrywy roślinnej.

Dotychczasowe doświadczenie funkcjonowania elektrowni fotowoltaicznych wskazuje, że mogą one stanowić atrakcyjne tereny lęgowe i żerowiskowe dla niektórych gatunków, których populacja ulega zmianie np. dla skowronka polnego lub szeregu rodziny ziarnojadów.

Planowane przedsięwzięcie wpisuje się w realizację zobowiązania, przyjętego przez rząd Polski, zwiększenia udziału tzw. energii odnawialnej w produkcji i konsumpcji energii elektrycznej. Celem tej polityki jest zmniejszenie emisji dwutlenku węgla, wskazanego jako istotny czynnik zmian klimatu. W związku z tym analiza oddziaływania przedsięwzięcia na klimat musi osiągać, bez względu na faktyczne oddziaływanie, wynik wpływu pozytywnego. Podążając logiką wywodzącą się z tego celu oraz przyjętego sposobu realizacji, a wywodząc z szeregu domniemań o negatywnym wpływie zmian klimatycznych na poszczególne grupy i gatunki świata przyrody ożywionej, należy również przyjąć, że pozytywny wpływ na klimat będzie skutkował pozytywnym wpływem na reprezentację tego świata. Żadne z oddziaływań przedsięwzięcia na klimat nie będzie miało skali wymagającej działań minimalizujących z tytułu wpływu na przyrodę i ochronę przyrody.

Utworzone w wyniku realizacji inwestycji wieloletnie powierzchnie trawiaste przyczyniają się także do pochłaniania dwutlenku węgla i wpływają na zmniejszone parowanie, tym samym zwiększając wilgoć w glebie. W połączeniu z zacienieniem powodowanym przez panele fotowoltaiczne parowanie wody z powierzchni farmy będzie zapewne mniejsze niż z gruntu o kulturze ornej, co prowadzić będzie do wzrostu zasobów wody w glebie. Zwiększając, choć w skali lokalnej bilans wodny terenu, użytkowanie inwestycji będzie mieć pozytywny wpływ na inny celu strategiczny Polski – przeciwdziałanie skutkom suszy.

Żadne z oddziaływań przedsięwzięcia na wody nie będzie miało skali powodującej wpływ na jednolitą część wód o negatywnych skutkach dla stanu przyrody i ochrony przyrody. Nie planuje się odwodnienia i przerzutu wód, co mogło by się wiązać ze zmianami zasobów wód i stosunków wodnych.

Projektowane przedsięwzięcie planuje się zlokalizować w miejscu i sąsiedztwie funkcjonujących agrocenoz gruntów rolnych. W związku z czym nie ma potrzeby sformułowania uwarunkowań w zakresie terminu wykonania prac. Montaż instalacji jest działaniem krótkotrwałym, nieinwazyjnym i nie różniącym się znacznie poza dotychczasowe tło realizowanej tu działalności ludzkiej.

Nie sformułowano uwarunkowania dla realizacji planowanych wykopów pod fundamenty bądź podziemne linie przesyłania energii elektrycznej. Dostępne technologie instalacji stelaża nośnego paneli solarnych obejmują kotwienie, naziemne lub podziemne bloczki betonowe. W przypadku tych ostatnich, prefabrykowanych lub wykonanych na miejscu, wykop jest płytki i nie wymaga długotrwałego, uwarunkowanego technologią, przetrzymywania. Wykop pod podziemne przewody elektryczne jest wąskoszczelinowy i również nie wymaga długotrwałego przetrzymywania, co mogłoby stanowić pułapkę dla małych zwierząt. Dodatkowo Inwestor deklaruje, że brzegi wykopu będą ścięte w sposób umożliwiający wydostanie się z nich małych zwierząt.

Nie wykazano by budowa i eksploatacja elektrowni fotowoltaicznej mogła spowodować zmianę użytkowanych zasobów, tworów i składników przyrody sąsiedztwa przedsięwzięcia, która skutkowałaby upośledzeniem gospodarujących tu podmiotów lub mogła wzbudzić konflikty społeczne, związane ze zmianą stanu zasobów, tworów i składników przyrody.

Oddziaływania okresu budowy będą krótkoterminowe i co najwyżej lokalne. Obecność ludzi i maszyn oraz związane z tym oddziaływania nie będą się różniły od obecnego tu tła oddziaływań wynikających z prac polowych, leśnych lub sąsiadującej zabudowy. Można domniemać, że nawet skumulowane nie będą zjawiskiem nowym dla dzikich zwierząt, powodującym płoszenie o skali zagrożenia dla osobników w miejscu przedsięwzięcia, a tym bardziej dla wszystkich reprezentantów gatunku. Oddziaływania okresu eksploatacji będą długoterminowe, ale nieznaczące.

Skutkiem logistyki przedsięwzięcia, budowy i późniejszej eksploatacji będą oddziaływania o skali, która nie spowoduje naruszenia równowagi przyrodniczej. Nie będzie to też wymiar, który wymagałby kompensacji przyrodniczej.

Rozwiązania z zakresu ochrony środowiska, w tym stosowanie znormalizowanych procedur, urządzeń i surowców, spełnią kryteria ochrony przyrody w miejscu inwestycji i zasięgu jego oddziaływania. Agrocenoza przekształcanej powierzchni działki nr ewid. 133/3 nie jest częścią ekosystemu o zaawansowanych postaciach sukcesyjnych, co z perspektywy ochrony przyrody i szczególnych okoliczności wymagałoby jej zachowania. Nie jest to postać zasobu, której nie można odtworzyć lub która byłaby unikatowa. Zmiana użytkowania nie spowoduje upośledzenia zrównoważonego użytkowania i odnawiania zasobów, tworów i składników przyrody.

Uwzględniając łącznie uwarunkowania związane z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, określone w art. 63 Uooc, po analizie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia oraz przedłożonej karty informacyjnej, stwierdził, że nie jest ono zlokalizowane na obszarach wodno-błotnych

i innych obszarach o płytkim zaleganiu wód podziemnych, w tym siedliskach łągowych i ujściach rzek, na obszarach wybrzeży i w środowisku morskim, na obszarach górskich, leśnych, w strefach ochronnych ujęć wód i obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych, obszarach, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone lub istnieje prawdopodobieństwo ich przekroczenia, obszarach o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne, obszarach o znacznej gęstości zaludnienia, obszarach przylegających do jezior, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej.

Elektrownia związana jest z wykorzystaniem zasobów naturalnych – energii słonecznej. Przedsięwzięcie, zarówno w fazie realizacji, jak i eksploatacji nie będzie wpływało na zmiany klimatu w rejonie inwestycji.

Na koniec Organ środowiskowy wskazał, że planowane przedsięwzięcie nie jest zaliczane do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu art. 248 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1369 z późn. zm.), nie jest również wymienione wśród obiektów, dla których można utworzyć obszar ograniczonego użytkowania, o którym mowa w art. 135 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. Ryzyko wystąpienia katastrofy naturalnej czy budowlanej, przy zaplanowanej technologii i zakresie prac, ocenia się jako bardzo niskie. Ze względu na lokalizację oraz zakres przedsięwzięcia nie zachodzi również ryzyko transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Po zapoznaniu się z przedmiotowym wnioskiem, kartą informacyjną przedsięwzięcia oraz analizie bezpośrednich i pośrednich skutków działań, jakie miałyby się znaleźć w przedmiotowym projekcie, a także po uwzględnieniu uwarunkowań realizacji planowanej inwestycji w przedłożonym wniosku, zważywszy na uwarunkowania określone w art. 63 ust. 1 Uoos, a także skalę i charakter przedsięwzięcia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. wyraził opinię o braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania analizowanego przedsięwzięcia na środowisko.

Identyczne stanowisko wskazał Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu, który opinią znak: PO.ZZŚ.1.435.233.2019.KW z dnia 24.07.2019 r. nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Organ ten wskazał, że teren realizacji przedsięwzięcia zlokalizowany jest na obszarze objętym formami ochrony przyrody, wyznaczonymi zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1614 z późn. zm.) tj. na obszarze Natura 2000 Nietoperek (kod PLH080003) oraz na terenie Uroczyska Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego. Nowoprojektowana farma fotowoltaiczna usytuowana zostanie na obszarze monokultury rolnej, która nie jest siedliskiem nietoperzy. W zasięgu jej oddziaływania nie występują główne zbiorniki wód podziemnych ani obszary szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2268 z późn. zm.).

W związku z art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. k Uoos ustalono, że według charakterystyki Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) planowane przedsięwzięcie znajduje się w granicach JCWPd o kodzie PLGW600059, która charakteryzuje się dobrym stanem ilościowym i chemicznym. Ta część wód jest monitorowana, a ocena ryzyka

nieosiągnięcia celów środowiskowych nie jest zagrożona. Cele środowiskowe dla JCWPd zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967) to:

- 1) zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- 2) zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu,
- 3) ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi pomiędzy poborem, a zasileniem tych wód, tak aby utrzymać ich dobry stan.

Zasoby JCWPd PLGW600059 podlegają ochronie z uwagi na ich wykorzystywanie do celów zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia.

Jednocześnie inwestycja zlokalizowana zostanie na terenie Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) o nazwie Dopływ z Nietoperka i kodzie PLRW600017187892. Status tej części wód jest określany jako naturalna część wód, której stan ocenia się jako dobry. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jest niezagrożona. Celem środowiskowym dla tej JCWP jest dobry stan ekologiczny i chemiczny.

Z analizy przedłożonej karty informacyjnej przedsięwzięcia wynika, że planowana inwestycja zlokalizowana zostanie na terenie rolniczym, znacząco przekształconym przez człowieka. Prace będą realizowane jedynie na obszarze upraw rolnych. Etap realizacji przedsięwzięcia związany będzie z otwieraniem wykopów pod planowaną do ułożenia infrastrukturę podziemną (przewody elektryczne i energetyczne), wykonywaniem prac ziemnych w miejscu planowanego posadowienia płyty fundamentowej oraz korytowania terenu pod planowaną drogę. Zmiana przekształceń warstwy ziemi będzie miała charakter miejscowy i ograniczać się będzie ściśle do miejsca prowadzonych wykopów. Wykopy pod planowane do ułożenia przewody elektryczne i płyty fundamentowe wykonywane będą do głębokości ok. 1,5 m p.p.t., a prace związane z korytowaniem do głębokości ok. 30 cm. Nie przewiduje się konieczności odwadniania wykopów. W celu ochrony środowiska gruntowo-wodnego przed ewentualnym zanieczyszczeniem magazynowanie olejów, smarów i innych materiałów ropopochodnych, niezbędnych do eksploatacji i konserwacji sprzętu odbywać się będzie poza miejscem realizacji prac. Plac budowy wyposażony zostanie w środki służące do neutralizacji rozlanych substancji ropopochodnych (sorbenty), a ewentualne wycieki będą natychmiast neutralizowane przy ich użyciu. Zanieczyszczone masy ziemne przekazywane będą wyspecjalizowanym podmiotom do utylizacji, a teren zostanie przywrócony do stanu pierwotnego. Prace budowlane prowadzone będą z wykorzystaniem sprawnych technicznie pojazdów i urządzeń. Ścieki socjalno-bytowe generowane przez pracowników wykonujących roboty budowlano-montażowe gromadzone będą w przenośnych toaletach, z których nieczystości odbierane będą przez uprawnione podmioty posiadające stosowne uprawnienia. W celu ograniczenia możliwości zanieczyszczenia powierzchni gruntu odpadami powstającymi w fazie budowy, zostaną wyznaczone miejsca tymczasowego gromadzenia odpadów powstających podczas budowy, umożliwiające selektywne ich przetrzymywanie. Odpady będą bez zbędnej zwłoki odbierane przez firmy posiadające stosowne zezwolenia, w celu ich dalszego zagospodarowania.

Również na etapie eksploatacji właściwy sposób postępowania z odpadami gwarantuje zabezpieczenie środowiska gruntowo-wodnego przed ewentualnym

zanieczyszczeniem. Funkcjonowanie elektrowni fotowoltaicznej generować będzie niewielkie ilości odpadów, związanych z utrzymaniem farmy, a głównie z usuwaniem usterek zainstalowanych niej urządzeń. Będą to odpady urządzeń elektrycznych i elektronicznych oraz opakowaniowych. Nie przewiduje się ich magazynowania. Odpady te zaraz po wytworzeniu, przekazywane będą do dalszego zagospodarowania firmom posiadającym stosowne zezwolenia z zakresu gospodarki odpadami. Eksploatacja przedsięwzięcia nie będzie związana z wykorzystaniem wody (za wyjątkiem wody wykorzystywanej do mycia paneli), ani z powstawaniem ścieków. Moduły projektowanej elektrowni fotowoltaicznej będą myte sporadycznie, raz w roku za pomocą wody bez dodatków detergentów. Przewiduje się, że zużycie wody na cele mycia instalacji nie przekroczy 4 m³. Wody opadowe i roztopowe z powierzchni paneli fotowoltaicznych odprowadzane będą powierzchniowo do ziemi, w obrębie działki inwestycyjnej na której zostanie posadowiona instalacja. W przypadku zastosowania transformatora olejowego stacja transformatorowa wyposażona zostanie w szczelną tacę o pojemności umożliwiającej zebranie całej objętości 100 % używanego w transformatorze płynu, co wyeliminuje możliwość niekontrolowanego wycieku w przypadku jego awarii, a tym samym zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego. Z uwagi, iż inwestycja nie będzie powodowała dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych i powierzchniowych, nie przyczyni się do zmian obecnego stanu ww. jednolitych części wód i nie będzie stanowiła zagrożenia nieosiągnięcia określonych dla tych wód celów środowiskowych.

Organ Wód Polskich mając na względzie charakter i skalę oddziaływania, zastosowane rozwiązania i technologie stwierdził brak możliwości znaczącego oddziaływania na pozostające w zasięgu oddziaływania jednolite części wód i nie stwierdził negatywnego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia, stwarzającego zagrożenie dla realizacji celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 i art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*, a określonych dla tych części wód w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967).

Zatem mając na uwadze opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp., Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzyrzeczu oraz Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu, po zapoznaniu się z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, kartą informacyjną oraz szczegółowym prześledzeniem nie tylko bezpośrednich, ale i pośrednich skutków działań, jakie miałyby się znaleźć w przedmiotowym projekcie, a także po analizie uwarunkowań realizacji planowanej inwestycji w przedłożonym wniosku, zważywszy na uwarunkowania określone w art. 63 ust. 1 *Uoos*, a także skalę i charakter przedsięwzięcia, stwierdzam brak możliwości znaczącego negatywnego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko. Tym samym uznano, że analizowana inwestycja nie wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

W związku z powyższym postanawiam jak w sentencji.

Informacja o wydaniu niniejszego postanowienia została zamieszczona poprzez obwieszczenia:

- na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Międzyrzeczu,

- w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Międzyrzecz.

Dane o przedmiotowym postanowieniu umieszczono również w publicznie dostępnym wykazie danych – Rejestr Informacji o Środowisku – prowadzonym przez Burmistrza Międzyrzecza nr karty 15/B/2019 na internetowej stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Międzyrzecz.

P o u c z e n i e

Na niniejsze postanowienie nie przysługuje stronom prawo wniesienia zażalenia.

Otrzymują:

1. Inwestor – Energy Solar 29 Sp. z o.o.
ul. Warecka 11A
00-034 Warszawa
poprzez pełnomocnika:
Marcin Bagiński
2. pozostałe strony postępowania – wg wykazu w aktach sprawy
3. aa

Do wiadomości:

1. Wydział Gospodarki Komunalnej w/m
2. Sołtys Sołectwa Nietoperek
Grzegorz Górgurewicz
Nietoperek 51
66-300 Międzyrzecz
3. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp.
ul. Jagiellończyka 13
66-400 Gorzów Wlkp.
4. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
Os. Centrum 16
66-300 Międzyrzecz
5. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu
ul. Chlebowa 4/8
61-003 Poznań

Z up. BURMISTRZA

mgr Monika Tomaszewska
Kierownik Wydziału
Planowania Przestrzennego

